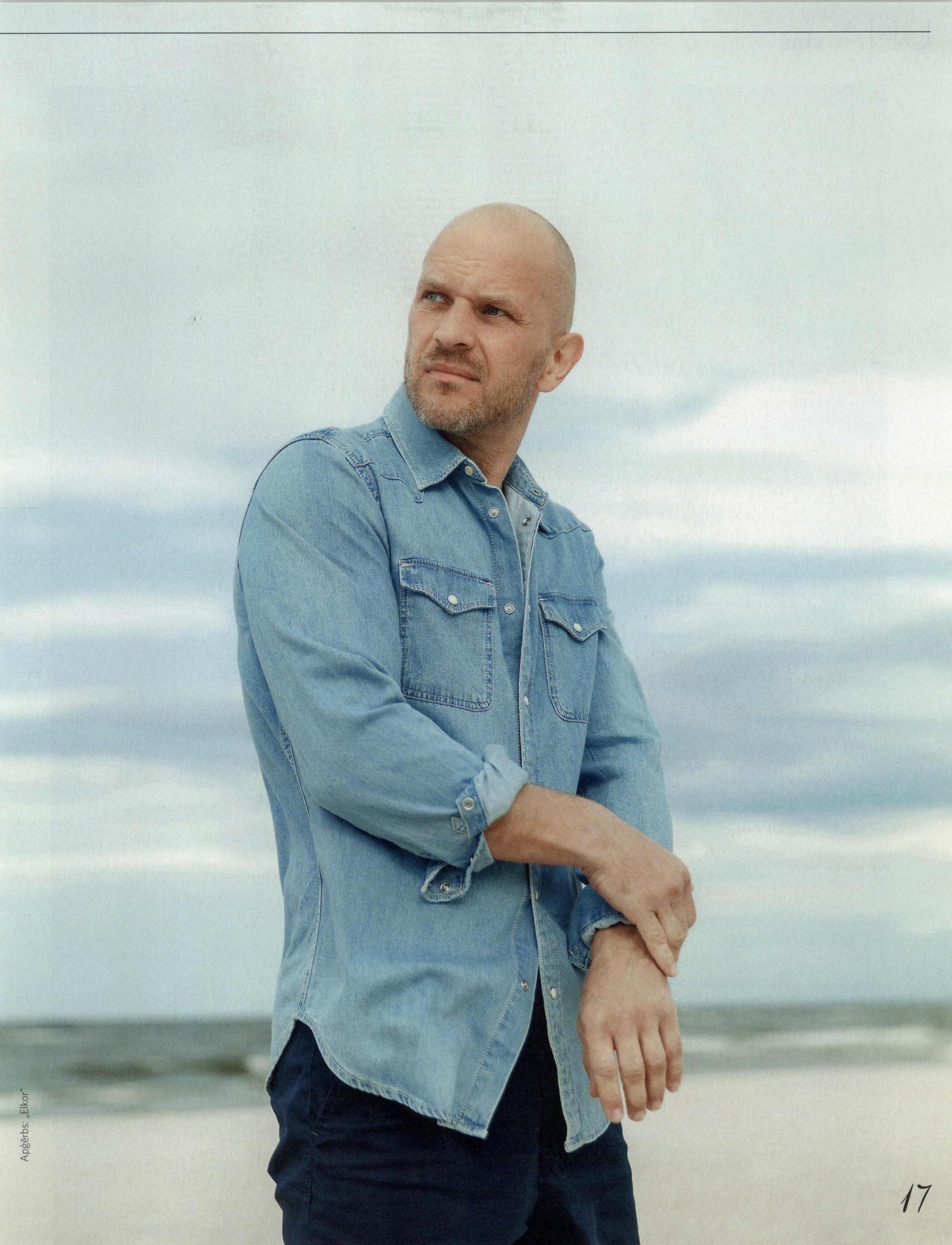

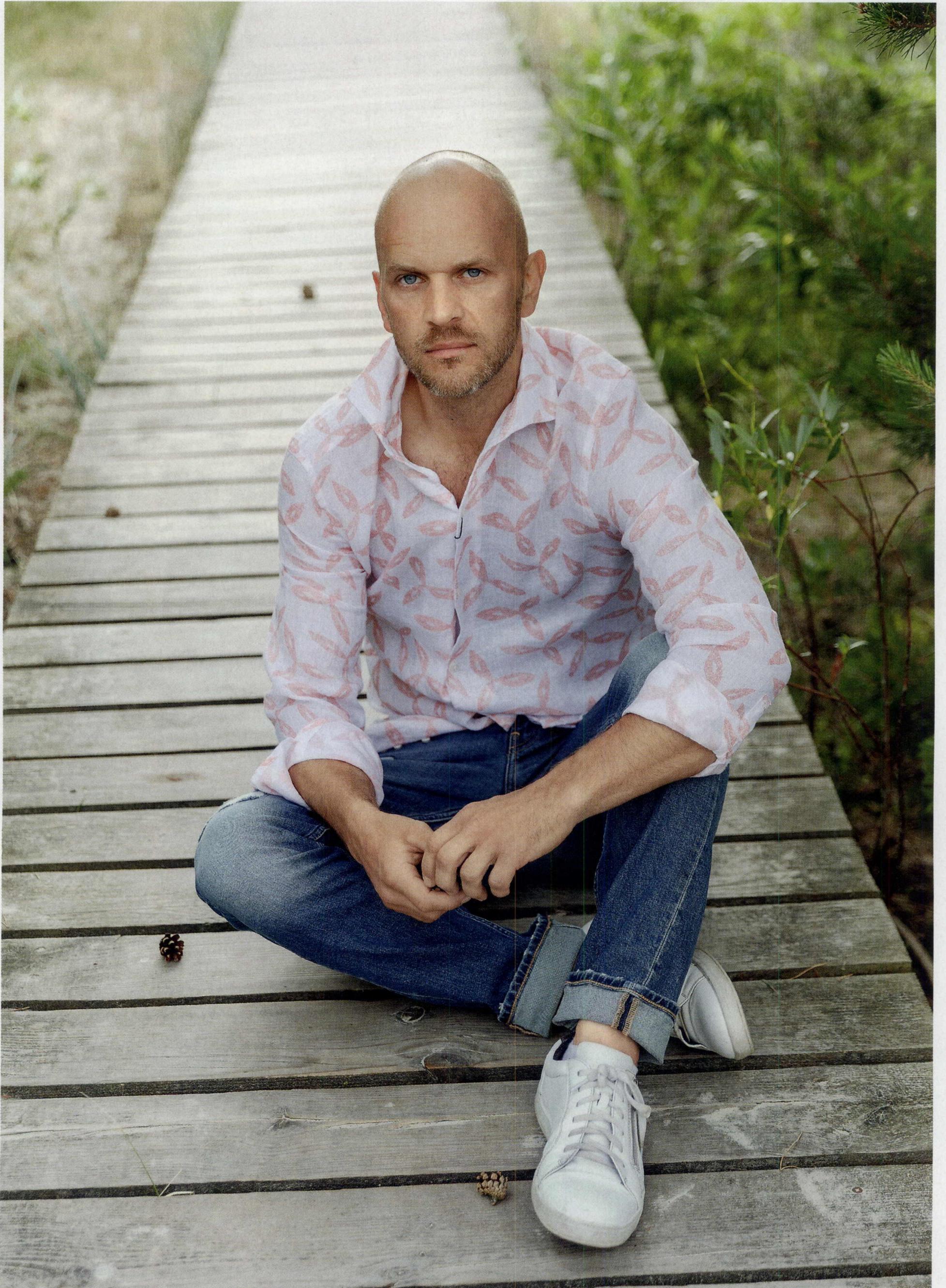
PILNĪGI VIENS

Savā hektārā zemes Alojā, kur pats savām rokām uzcēlis māju un sastādījis augļu kokus, viņš ir pilnīgi viens. Pagaidām. Jo stādīt dārzu nozīmē ticēt rītdienai. Šī saruna ir līdz sāpēm atklāta, turklāt ne tikai viņam, tās galvenajam varonim aktierim LAURIM DZELZĪTIM. Viņš ir emocionāli prasīgs sarunas partneris un vienlaikus arī emocionāli ārkārtīgi dāsns.

TEKSTS: Solvita Velde
FOTO: Toms Norde
STILS: Lolita Graudiņa

Mēs ar Lauri tiekamies pēc tam, kad beigušies šova „Randiņš ar Dzelzīti” filmēšana, ko jau augustā varēs vērot kanālā TV3. Viņš mani aicināja uz sarunu Ragaciemā, kur šovs tika filmēts, tomēr pēdējā brīdī filmēšanas dēļ plāni bija jāmaina. Tāpēc neilgi pēc fināla uzņemšanas viņš atbrauc pie manis uz Sviteni skaistajā Zemgalē, kur vasaru pavadu savas dzimtas lauku mājās. Tā ir viena no karstākajām šīs vasaras dienām, mēs sēžam ēnā manas vecmāmiņas stādītajā ābeļdārzā, un Lauris ir tik atklāts, ka man brīžiem kļūst bail no tā, cik ievainojamu viņš ļauj sevi ieraudzīt, paverot durvis uz savu vientulību un ilgām, labi apzinoties, ka tās var palikt nepiepildītas.

Lasīju, ka tu vispār nemēģinot iepazīties. Tev tiešām nav svarīgi citiem patikt?

Man nekad nav bijis mērķis, runājot par sevi, veidot kādu konkrētu tēlu. Saprotu, ka publiskas personas nereti to dara apzināti. Viss mans darbs ir saistīts ar to, lai patiktu citiem, tāpēc ārpus darba gribas reāli nepatikt. Nezinu, vai tas ir saistīts ar manu traumatisko bērnību, bet man pat kaut kādā ziņā no tā paliek labāk. Un man nav svarīgi, ko par mani saka. Man būtisks ir tikai pāris cilvēku, kurus esmu ielaidis savā dzīvē, viedoklis.

Ja tev nav svarīgi veidot tēlu, tad esi tāds, kādu tevi var iepazīt tavās intervijās?

Tas ir interpretējums. Es nezinu, kāds esmu. Mēs taču pārsvarā paši nezinām, kādi esam. Lai gan atkarīgs, kāda katram no mums ir dzīve. Ja cilvēks vēlas absolūto mieru, tad līdz tam ir diezgan viegli nonākt, iestagnējot — ej uz darbu, nāc mājās, paskaties televizoru un atkal sāc dienu no sākuma, tā visu laiku rotējot. Man tāda paredzamība it nemaz neder. Man pietiek ar to, ka mans skatuves darbs jau ir saplānots pusgadu uz priekšu manā vietā. Bet ir jāatrod miers ar sevi, lai gan to īsti nevar izdarīt, no kaut kā neatsakoties un ar kaut ko nesamierinoties, kas īsti nav manā dabā. Man patīk motors, kas mani neadekvāti visu laiku dzen izzināt, saprast. Negribu, lai tas jebkad beigtos.

Tu esi mierā ar savu dzīvi?

Es daudz ko varēju izdarīt labāk. (*Domā.*) Kaut kam beidzoties, es jau domāju par kaut ko jaunu. Man patīk ceļš — izdomāt, izsapņot, realizēt, un, kad realizēšanas posms iet uz beigām, galvā jau ir nākamais plāns. Man neinteresē izbaudīt paveiktā augļus.

Ko tu varēji izdarīt labāk?

Jebko. Būt cītīgāks mācībās, darbā, attiecībās. Es kategoriski atsakos pieņemt realitāti. Daudzus jautājumus ar cilvēkiem neizrunāju, bet, zinot konkrēto cilvēku, izspēlēju galvā dialogus ar viņu. Dzīvē vēl nav bijis tāda precedenta, kad es izrunātos un notiktu citādi, nekā manā galvā izrunātais. Kāda jēga runāt? Tas man ir no bērnības, kad pārlasījos grāmatas un savās fantāzijās ļoti dzīvi piedalījos grāmatas notikumos, dzīvoju kopā ar tēliem. Tādējādi attīstās tēlainā domāšana, turklāt grāmatās valoda ir bagāta, tas ļāva man pilnasinīgi dzīvot. Mana bērnība nebija no vienkāršākajām, un to es sapratu, tikai pieaugot. Bērnībā mēs pieņemam visu tā, kā ir. Tagad es pārbūvēju un atjaunoju tēva māju, skatos uz tās vecajiem pamatiem — tie bija 55 kvadrātmetri, kuros vairākus

„Es ļoti gribētu tādas attiecības, kurās ir savas bandas sajūta un dziļa, empātiska sapratne vienam pret otru. To es meklēju — savu cilvēku ar visiem trūkumiem un pluszīmēm.”

gadus mēs dzīvojām septiņi cilvēki. Toreiz man tas likās normāli. Arī attieksme, ko toreiz piedzīvoju... Bet negatīvo negribu kultivēt. Varu pateikt divas lietas — vajag lasīt grāmatas, un bērni ir atbildība.

Tu esi teicis, ka varētu būt veiksmīgāks, ja bērnība nebūtu tik sarežģīta — ja mamma nebūtu izdarījusi pašnāvību un pamāte nebūtu tevi izmetusi no mājas.

Tas ir interesanti, ka savā dzīvē esmu nonācis tik tālu, jo manā bērnībā nebija ne motivācijas no malas, ne sarunu par nākotni. Mani visu laiku uz priekšu ir dzinis iekšējais neadekvātais dzinulis. Nezinu, no kurienes man tas ir.

Bet to, kā būtu, ja būtu, varam tikai minēt. Teiksim, ja, braucot no Rīgas uz Aloju, pa ceļam izdomātu iebraukt Valmierā, tas varētu mainīt visas dzīves kārtis. Notikumu mijiedarbība ir neparedzama. Kad es kā jaunietis formējos, katru dienu jutu, ka esmu slogs, ka neesmu vēlams, un tas iedeva vektoru visai dzīvei. Pēc tam jau var teikt — kad pieaudz, vari mainīt savu dzīvi. Jā, bet tu nevari izmainīt notikumus, kas tevi ir veidojuši un formējuši. Pateikt depresīvam cilvēkam — esi priecīgs! — ir tāpat, kā astmatīķim teikt — ej ārā un elpo, tur ir daudz skābekļa! Bet, protams,

es ar to strādāju, turklāt pietiekami veiksmīgi. Un es jau nevienam cilvēkam dzīvē neesmu lūdzis mani izturēt, ļoti labi saprotu, ka labāk ir apgriezties un aiziet. Nevienam nav pienākums kādu darīt laimīgu. Cilvēks iet pa dzīvi viens, un, ja satiek pa ceļam kādu līdzīgi domājošu un ja ir laime kādu laiku vai visu dzīvi iet kopā, tas ir skaisti.

Toreiz, kad pamāte tevi izmeta no mājām, tēvs pret to neiebilda.

Relatīvi nesen pēc kāda notikuma savā dzīvē es sāku saprast tēvu, un kaut kādā brīdī man pat palika neērti. Man negribas viņu attaisnot, tomēr es saprotu, ka mīļā miera labad viņš izvēlējās paklusēt. Bet kāda ir sajūta dzīvot pēc tam visu mūžu, apzinoties, ka tevis dēļ kāds cilvēks ir aizgājis? To saprotot, daudz kas izkristalizējās un nostājās savās vietās.

Tev izdevās ar tēvu izrunāties?

Nē, un tā bija lielākā problēma. Mani izmeta no mājām 1996. gadā, un tēvs aizgāja no dzīves 2011. gadā.

Esi tēvam piedēvis?

Tagad jau jā. Bet... es nevaru ar prātu saprast, kā māte varēja izdarīt pašnāvību. Vienalga par to veci, bet tev paliek trīs bērni! Māsai bija viens

„Es pastāvīgi jutos vientuļš, it sevišķi lielos dzīves pagriezienos, kad notiek man svarīgas lietas un kad nav kam to izstāstīt. No tā nevar aizbēgt, bieži tas ir sāpīgi, riebīgi un dažbrīd neizturami.”

gadiņš, man trīs, brālim — pieci. Es nekad neesmu viņu nosodījis, jau no paša sākuma mentāli viņu sapratu. (*Domā.*) Tēva un mātes trūkums manā dzīvē ir šausmīgs melns robs. To aizbērt nav iespējams. Laipu tam pāri var pārlikt tikai paša bērni.

Tu zini, kāpēc mamma izdarīja pašnāvību?

Jā, bet par to es nerunāšu. (*Domā.*) Nezinu, var jau būt, ka tāpēc es bremzēju ar attiecībām, izvēlos nerealizēties kā tēvs, jo man ir bail, ka visu sačakarēšu. Man gribas blakus cilvēku, kurš man pa īstam tic. Un, ja godīgi, es neticu, ka kāds mani patiešām varētu saprast. Varbūt tā ir tikai atrunāšanās, bet kaut kādam izskaidrojumam taču ir jābūt, kāpēc tā ir sanācis. Es vislabprātāk noreducēju uz to, ka ar mani kaut kas

nav kārtībā, man ir kaut kāda vaina, es neesmu riktīgs, un ar to šī diskusija beidzas.

Tu vairākās intervijās esi teicis, ka nemeklē attiecības, bet vai tu vēlies būt attiecībās?

Es ļoti gribētu tādas attiecības, kurās ir savas bandas sajūta un dziļa, empātiska sapratne vienam pret otru. To es meklēju — savu cilvēku ar visiem trūkumiem un pluszīmēm.

Kas sievieti var padarīt par tavu cilvēku?

Kas to lai zina — varbūt man jāklūst par viņas cilvēku, kam uzticēties. Es noteikti gribu ģimeni un bērnus, jo nodzīvot līdz galam dzīvi šādā spektrā nevēlos, tāpēc ka tad izsīkšu. Domāju, ka tas aizpildītu emocionālo caurumu, kas

visu laiku velkas līdzī un ko nav iespējams aizpildīt neilgās attiecībās. Man tas ir nepieciešams, un es būtu laimīgs, ja tā arī notiktu.

Es pastāvīgi jutos vientuļš, it sevišķi lielos dzīves pagriezienos, kad notiek man svarīgas lietas un kad nav kam to izstāstīt. Bet cilvēks kā personība formējas vientulībā un tumsā. Mijiedarbībā ar citiem cilvēks iegūst materiālu, ko vientulībā groza galvā, izdara secinājumus. No tā nevar aizbēgt, bieži tas ir sāpīgi, riebīgi un dažbrīd neizturami. Reizēm jāmeklē veidi, kā noapaļot asos stūrus. Man ir globālas skumjas par visiem cilvēkiem: mēs atnākam uz šo zemi, nomokāmies, esam tik bieži nesaprasti, un katram noteikti šķiet — mani līdz galam nesapratīs, līdz galam nepieņems. Man šķiet, ka visi cilvēki šajās šausmās ir ļoti līdzīgi, bet visi izliekas, ka tā nav.

Tu pats arī jūties nesaprasts, vai ne?

Es esmu piedzīvojis arī ļoti daudz mīlestības. Ja es pats būtu atvērtāks un foršāks, dzīve būtu citādāka. Tas, ka esmu jūties nesaprasts, ir manis paša nopelns. Nav jau sarežģīti sevī ierauties. Man ir svarīgi nesagādāt cilvēkiem negatīvas sajūtas. Un mans moto ir palīdzēt citiem. Vakar braucu cauri Siguldai un redzēju opelīti, kas, kalnā braucot, apstājies uz ceļa, riteņi sagriezti. Apstājies, mašīnā sēdēja trīs jauni zaķi tuvu izmisumam. Viena no viņām turēja bremžu pedāli, pat nevarēja izkāpt ārā, jo mašīna ripoja atpakaļ, lai arī rokas bremze bija norauta. Mēs kaut kā apmainījāmies vietām, un es uzbraucu kalnā. Tas ir tikai mazs piemērs uz ceļa, bet es zinu, kāda ir sajūta, kad dzīvē ir sarežģīta situācija, tomēr es neesmu atvēris muti, lai citiem to pateiktu, bet gribas, lai kāds to ierauga un klusējot atnāk palīgā. (*Domā.*) Visu verbalizēt šajā plakātu laikmetā nevajag. Es jau zinu, ka pats tikšu galā, visu izdarīšu... Māsīca un viena kolēģe man pateica — es lepojos ar tevi un to, ko tu esi izdarījis. Tik vienkārši vārdi. Es gandrīz apraudājos, jo man neviens to nebija teicis. Man tas ļoti, ļoti, ļoti ir palicis sirdī.

Tu no pamātes atpirki tēva māju, ko tavs vectēvs savulaik iegādājās savai ģimenei. Tavs plāns ir to atjaunot un pārdot?

Pēc tēva nāves kādam māja bija jāsakopj. Visi, kam es piedāvāju, atteicās, jo mājā vajadzēja ieguldīt daudz darba un līdzekļu, to pārprojektējot un pārbūvējot. Tagad māja tiek taisīta. Teātra sezona ir beigusies, šovs nofilmēts, un man jābrauc un jāstrādā stroikā. Mans atvaļinājums paies tur. Varbūt tās ir manas iedomas, bet man tā vieta jāsakopj, kaut kādā veidā pat jāattīra, jāuztaisa skaista, lai kādai burvīgai ģimenei tā būtu laba mājvieta.

Tev patīk fizisks darbs?

Tas ir labs veids, kā atiet, jo uz skatuves piedzīvotās emocijas sasūcas kaut kur atmosfērā, un rīt vairs nevienam neinteresēs, kas notika uz skatuves. Bet vectēva uzceltā māja Cēsu pusē vēl tagad ir un priecē cilvēkus. Nesen „Levas Stāstos” izlasīju, ka Miervalda Birzes māju Cēsu pusē cēla kāds

amatnieks viens pats pēc vecām metodēm ar cirvi un zāģi, un amatnieks bija no Alojās, uzvārdā Dzelzītis. Tas ir mans vectēvs. Es gribu papētīt Miervalda Birzes laiku, jo viņš bija Salaspils koncentrācijas nometnē, kur bija arī mans vectēvs. Varbūt viņi iepazinās tur. To uzzināt man bija emocionāli un pacilājoši. Es ļoti cienīju savu vectēvu. Vienmēr, kad viņš man deva naudu, teica — ēšanai nežēlo, jo to neviens tev nevar atņemt. (*Smaida.*)

Pats nevēlies dzīvot tēva mājā?

Man nav tādas vajadzības, jo, pirmkārt, es dzīvoju Rīgā, otrkārt, man laukos ir pašam sava māja, ko jau esmu uzcēlis. Man ir vajadzīga sava vieta, un es gribu tur iekapsulēties, apkārt uzcelt sētu, lai tur neviens man nevarētu pateikt, vai es viņam patīku vai nepatīku, nevar aizrādīt, izteikt komandas. Lai tur es esmu saviem cilvēkiem. Tas ir tikai hektārs, bet tas ir mans no zemes līdz zvaigznēm. Tur tik bieži var redzēt zvaigznes, ko Rīgā neredz.

Tev patīk kārtība?

Man patīk gan haoss, gan kārtība. Divas trīs nedēļas pirms pirmizrādēm manā dzīvoklī ir bardaks. Divas dienas pēc pirmizrādes visu satīru. Es nevaru neko radīt kārtībā. Radīšanas procesā apzināti visus prāta skapītšus izgāžu ārā, pievienoju emocijas no malas, un tad rodas kaut kas jauns. Un tas viļņveidīgi atkārtojas.

Bieži pirms pirmizrādēm nedēļu esmu dzīvojis teātrī. Kāda jēga braukt mājās, ja tur neviens negaida, ja desmitos no rīta atkal jābūt teātrī, bet no teātra varu iziet ap pusvienpadsmitiem vakarā? Turklāt dzīvoklī nejūtos kā mājās, neticu, ka jebkad tur varētu tā justies. Es gribu Rīgā māju, jo vēlos suni. Vācu aitu suni. Tā ir bērnbā zaudētā paradīze, mums bija vācu aitu suns Grāfs. Man liekas, es viņam visu varētu stāstīt, un viņš mani saprastu. Skatītos gudrām acīm uz mani un teiktu — cīnies, *homo sapiens*, cīnies! Viss būs labi! (*lesmejas.*)

Kā tu jūties, kad tevi piesaka kā iekārojamāko vai vienu no iekārojamākajiem Latvijas vecpuišiem?

Tā ir citu cilvēku definīcija par mani. Man pašam par šiem vārdiem nav jānes atbildība. Es varu uzņemties atbildību tikai par to, ko pats esmu teicis. Un es pieņemu, ka citiem par publiskiem cilvēkiem vienmēr būs viedoklis. Tā ir sociālā spēle. Ko es iegūšu, ja sākšu par to diskutēt vai pērties? Ja es saprotu, ka manā dzīvē neko nemaina citu cilvēku viedoklis, tad turpinu dzīvot savā orbītā. Cilvēki, kuri komentāros man gāž virsū negācijas, ir vienkārši jāpieņem. Man liekas, ka cilvēkam ir tiešām sūdzīgi, viņam ļoti sāp un viņš ir patiešām neapmierināts, ja ieraksta negatīvu komentāru par kādu citu. Ja caur mani cilvēks var izlādēt savu negatīvo emociju, tādējādi sevi pasargājot no onkoloģiskas slimšanas, es teikšu — lūdzu, dariet to, neaizturiet emocijas! Tā taču cilvēks emocionāli ir uzbūvēts, vai ne? Turklāt visdrīzāk es neizlasīšu viņa rakstīto.

Bet, ja izlasīsi, tev būs vienalga?

Es nesaku, ka man ir bieža āda. Patiesībā esmu ļoti ievainojams un daudz ko pārdzīvoju. Bet visās norisēs meklēju loģiku — kā tas rodas, kā noris un kāds ir sausais atlikums? Ja kaut kam esmu izmalies cauri ar prātu, salicis pa plauktiem, tad kļūst daudz vienkāršāk.

Kurš tevi var ievainot?

Parasti jau saka — to var izdarīt tuvi cilvēki, bet man tuvo cilvēku ir tik ļoti maz un, ja viņi man kaut ko negatīvu pateiks, pat ja noliks līdž ar zemi, es viņus sapratīšu. Vienīgi tad, ja darbā esmu sevi ieguldījis un pēc tam saņemu negācijas, man ir vilšanās, ka neesmu spējis uzrunāt skatītājus. Nu jau ilgu laika periodu saprotu, ka darbs man ir pirmajā vietā, jo caur to, kā arī caur palīdzēšanu citiem atrodu savai eksistencei attaisnojumu. Cilvēka dzīvē jābūt vietai, kurā viņš jūt, ka laiks aizpildās jēgpilni. Un vēl — gribu, lai pēc manis paliek skaists, iekopts hektārs Latvijas zemes.

Ko tu dari savā hektārā?

Esmu noformulējis, ka tas ir čomu pansionāts. (*Smejas.*) Es to visu dzīvi kopšu. Man patīk stādīt, patīk, ka dārzs veidojas. Esmu sastādījis ābeles, bum-bieres, plūmes, ķiršus. Vēl vajadzētu

ogu krūmus iestādīt. Stādīt dārzeņu nozīmē ticēt rītdienai. Ir tik īpaši redzēt savus pirmos ābolus un ķiršus.

Tu esi sentimentāls?

Ļoti. Man patīk, vēl no gultas neizliekot, paskatīties smieklīgus un aizkustinošus video feisbuka laika joslā, piemēram, cilvēku uzstāšanos šovā „America's Got Talent”. Man vienmēr liekas, ka cilvēki, kuri emocionālā valodā spēj uzrunāt citus, ir tuvāki garīgumam, tuvāki patiesībai.

Nesen beidzās šova „Randiņš ar Dzelīti” filmēšana. Tieši šajā šovā tiki pieteikts kā iekārojamākais Latvijas vecpuisis, un šovs tiek reklamēts, stāstot, ka tavs draugs un kolēģis Lauris Subatnieks tev meklē sievu. Vai tiešām?

Šovs ir šovs. Tā nav mana atbildība, ja ome laukos to skatīsies un pieņems

sagaidīja arī tava tante un es viņas acīs redzēju prieku par to, ka esmu šeit. Un, ja tā ir, man nav lielākas laimes, turklāt viņa mani sagaidīja ar pusdienām. Tas bija skaists brīdis, un ar to šī diena jau ir piepildīta. Ojārs Vācietis reiz teica, ka ir acu un bezacu diena, un šai dienai bija jēga. Ja es cilvēkam varu sagādāt prieku ar savu darbu, atieksmi, ciemošanos vai ko citu, tas ir lieliski, bet galvenais — nepieprasiet no manis neko un nevadieties pēc saviem priekšstatiem par to, ko man vajadzētu darīt. Man nav jāatbild par citu cilvēku ekspektācijām! Ar to esmu sadūries gan šovā, gan dzīvē. Nevienam nav tiesību mani regulēt.

Tev pašam patīk komandēt?

Es esmu saimniekdēls. Man patīk kārtība, bet, ja cilvēks no manis kaut ko prasa, lai viņš padomā, ar ko šo prasību var kompensēt. Kā maziem bērniem,

„Darbs man ir pirmajā vietā, jo caur to, kā arī caur palīdzēšanu citiem atrodu savai eksistencei attaisnojumu. Cilvēka dzīvē jābūt vietai, kurā viņš jūt, ka laiks aizpildās jēgpilni.”

par simtprocentīgu patiesību. Man nav jānes atbildība arī par to, kā producenti šo šovu reklamē, lai pārdotu. Ja kāds iekrīt popkultūras lamatās, man viņš nav jāpārlicina par pretējo. Tie, kuri grib izprast popkultūras uzbūvi, to izdarīs.

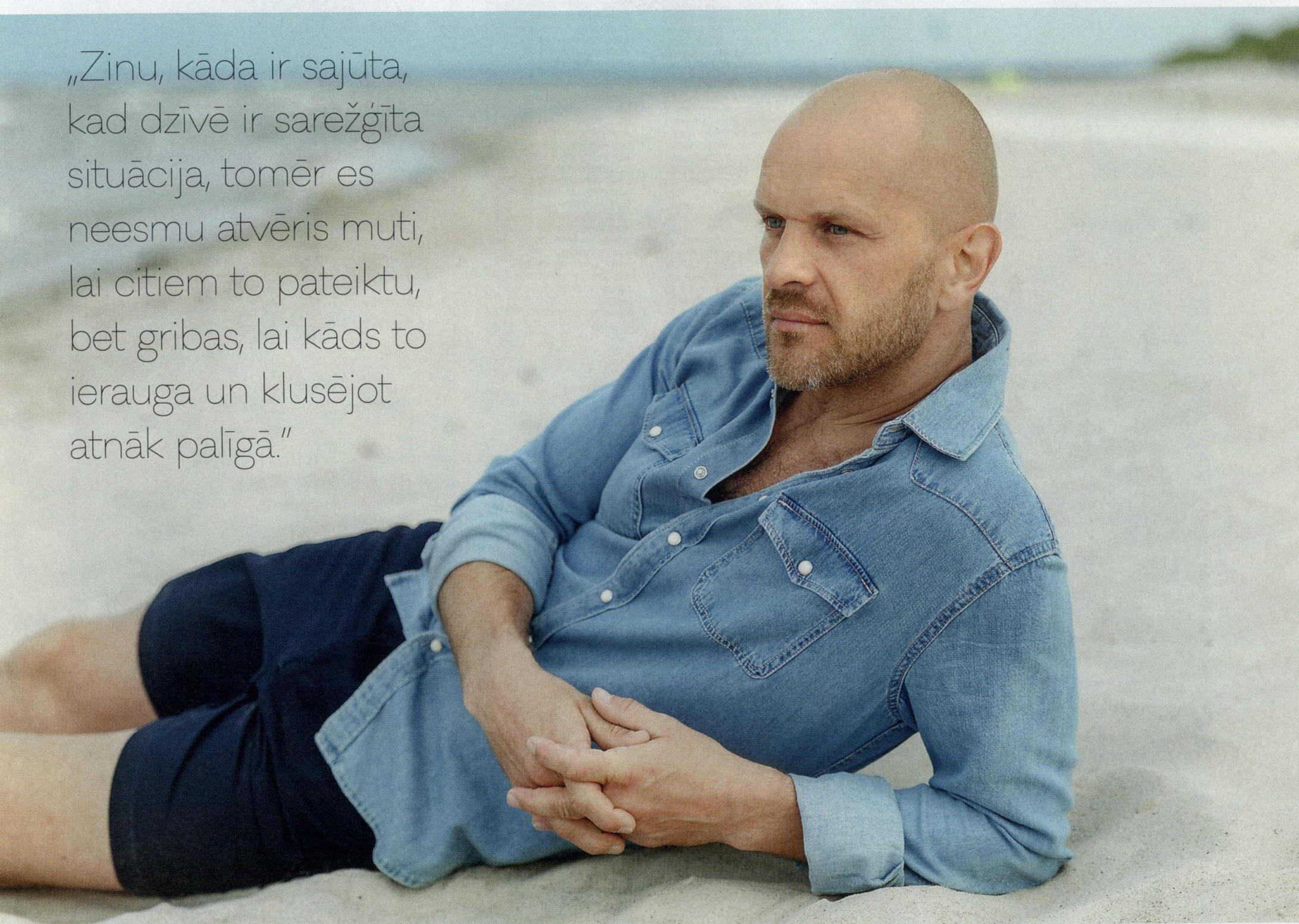
Man šis šovs bija neatsverama pieredze. Tagad, kad tas ir aiz muguras, esmu priecīgs, ka piekritu piedalīties. Pirms tam ļoti raustījos, bija daudz iemeslu to nedarīt, bet tagad par to esmu pateicīgs, jo, pirmkārt, nevienam par mani vairs nebūs ilūziju un, otrkārt, tas parādīja cilvēkus un atsijāja nevajadzīgo. Šova filmēšana bija interesants laiks, un es arī sapratu, ka man ir vairāk jāiet pie cilvēkiem un jāmacās komunicēt. Piemēram, tagad es esmu priecīgs, ka atbraucu pie tevis, ka mani

kuriem proporcionāli ar atļauto aug arī pienākumi. Jābūt harmonijai un loģikai, pieprasījums nevar pārsniegt atdevīgumu, jo tas nozīmēs izstikumu.

Pirms Jāņiem beidzot Dailes teātrī atkal ienāca skatītāji, un jūs spēlējāt izrādi „Trīs draugi”, kurā tev ir galvenā loma. Ko nozīmēja atkal satikt skatītājus?

Mēs jau pirms tam iestudējām „Smilģi” un „Degunradžus”, tās nospēlējām tukšai zālei, kas nozīmē, ka nejutām skatītāju reakciju, līdz ar to nesaņēmām atgriezenisko saiti. Aizsviedām savu enerģiju tukšumā. Es teicu, ka tas ir ziedoņums teātra dievam, kurš kārtīgi tika pabarots un tagad varētu būt mums labvēlīgs. (*Smaida.*) Kad skatītāji ienāca

„Zinu, kāda ir sajūta, kad dzīvē ir sarežģīta situācija, tomēr es neesmu atvēris muti, lai citiem to pateiktu, bet gribas, lai kāds to ierauga un klusējot atnāk palīgā.”

zālē, tas bija pavisam citādi — bija labi to piedzīvot, lai saprastu, kāda vērtība ir atgriezeniskajai saitei.

Latvijas Televīzijas sižetā par šo izrādi Ilze Ķuzule-Skrastiņa uzsvēra, ka tā noteikti ir izrāde par draudzību, savukārt tu teici — par sievieti.

(*lesmejas.*) Katram savs rakurss. Par draudzību runājot, patiesībā viņi ir trīs biedri, nevis draugi. Nevienā citā pasaulē valodā šo Remarka romānu nesauc „Trīs draugi”, bet gan „Trīs biedri”. Karš viņu dzīvē ir ieviesis savas korekcijas, un tas viņus vieno daudz vairāk nekā jebkas cits. Kad viņi kā cilvēki formējās, karš bija tas lielais notikums, kas viņu dzīvi aplauza. No savas prizmas skatoties, varu teikt, ka, ejot pa dzīvi un

griežoties savā orbītā, tā mūžu var arī nodzīvot, un tas nebūt nav sliktākais variants. Bet sievietes ienākšana ienes citu jēgu, citu spektru. Sieviete vispār var atvērt jaunus vārtus — ģimeni, bērnus, ko, viens esot, vīrietis nevar līdz galam saprast, kur nu vēl piedzīvot. Tā ir mijiedarbība, lai gan es varu teikt, ka sievietēm ir daudz lielāka tendence mainīt vīrieti, tāds mammas sindroms, kas večiem nav tik izteikts, viņi vairāk noklusē, pasmaida, pagaida.

Ilzes Ķuzules-Skrastiņas varone Patrīcija izrādē sagriež šo trīs vīriešu dzīvi kājām gaisā. Vai tavu dzīvi sieviete varētu tik kardināli izmainīt?

Neatceros, kurā romānā to lasīju, bet tur bija duelis, uz kuru izaicināja

viens lecīgs džeks. Tas, kuru izaicināja, piekrita, bet atteicās izšaut, viņš savu šāvienu pietauptīja un atrada savu pretinieku pēc dažiem gadiem, kad viņam jau bija bērni, sava saimniecība. „Kāpēc tagad?” vaicāja tas, kurš savulaik viņu izaicināja. „Jo toreiz tev nebija, ko zaudēt, bet tagad man ir interesanti, tāpēc ka tev ir, ko zaudēt,” atbildēja otrs. Ir daudz grūtāk dzīvot tad, ja tev ir, ko zaudēt, — tu uztraucies par savu veselību, dzīvību un visu pārējo.

Protams, arī manu dzīvi sieviete var sagriezt kājām gaisā. Sieviete ir kā dabas parādība, tu nevari uz viņu apvainoties vai dusmoties. Tas būtu tāpat kā apvainoties uz bērnu vai dabas norisēm. Uz večiem var apvainoties, jo viņiem loģika ir stiprā pusē, ar viņiem var

izskaidroties. Ar sievieti tas īsti nestrādā, tev viņa vienkārši jāpieņem tāda, kāda viņa ir.

Tu esi gatavs to darīt?

Ja tas, ko viņa man var dot, ir lielāks par to, kas man viņas dēļ ir jāpārvāra, tad noteikti. Bet akla sajūsma gan no manis nav sagaidāma. Es gribu, lai cilvēks vēlas iepazīt mani, nevis Lauri Dzelzīti un vilties savās ekspektācijās.

Vai tu būtu gatavs arī tam, ja sieviete gribētu tevi mainīt, kā pirms tam minēji?

Ja viņai ir tik stipras kārtis, ar ko to segt, tad es gribētu, lai viņa noformulē, kurā jomā un kas man būtu jāmaina. Viņai vajadzētu būt augstam sapratnes līmenim un viņai nevajadzētu būt no pareizajām, kurām ir iedomāta lietu kārtība un šablons, ko viņa gribētu man pielāgot.

Tevis, šķiet, nav bijusi ilgstoša kopdzīve.

Manas ilgstošākās attiecības bija pirms padesmit gadiem. Tās pašķīda, un tad es norakos. Pēdējā gada laikā mēģināju izveidot attiecības, bet, šķiet, laiks ir darījis savu. Tomēr es tiešām ticu, ka tas var notikt.

Bet, jo ilgāk tu dzīvo viens, jo grūtāk izveidot kopdzīvi.

Tas, ko tu saki, protams, nav nekas jauns. Jebkura nostāja, attieksme pret dzīvi izsmeļas, un pēc tam viss plūst un mainās, tāpēc nevajag bubināt par to, ka agrāk bija citādi, bet pieņemt jauno, izziņāt to un skatīties, kā tas tevi papildina. Ja man dzīvē tiks dota iespēja izbaudīt šādu dzīvesveidu, es par to būšu tikai priecīgs. Pilnīgi noteikti. To, kāda ir vientulība, es zinu skaidri.

Kad tu pēdējo reizi raudāji?

Neatbildēšu.

No kā tev ir bail?

Fiziski no čūskām. Visas emocionālās lietas, no kā esmu baidījies, jau ir piedzīvotas. Tas ir šausmīgi, ja nav ar ko dalīties lielos notikumos, ka emocionāli viss krājas un vajag ļoti, ļoti tuvu cilvēku, ar kuru sēdēt un izrunāt savas domas, savu redzējumu, kopā

paanalizēt, uzprasīt viedokli. Man šāda cilvēka nav. Es gribētu, lai būtu. Cilvēks, kurš arī pats kaut ko ir piedzīvojis, klausot saprot, nevis noklausās mani kā radiolasījumu. Un tiešām saprot, nevis stāsta, ka uztraucas par mani, kamēr darbi parāda pretējo. Jā, man ir bail, ka nebūs kāda, ar ko izrunāt savu un otra cilvēka dzīvi. Tad liekas — kāpēc vispār?... (*Klusē.*) Tik vienkārši kā izrunāt.

Ja tev būtu iespēja mainīties ar kādu cilvēku dzīvē, paņemot visu — gan to, kas tev viņa dzīvē patīk, gan to, kas nepatīk, — tu to darītu?

Es varētu mainīties ar jebkuru cilvēku, kurš ir bijis un būs? Es varētu arī ietekmēt tā cilvēka dzīvi?

Jā, tu pats vari izdomāt pārējos no teikumos.

Tad es mainītos ar Hitleru, lai viņa enerģiju un mērķtiecību ievirzītu citā — pozitīvā — gultnē.

Un tad nebūtu Otrā pasaules kara?

Nē, nebūtu. Es domāju, ja to varētu izdarīt, ja varētu ievirzīt pozitīvā gultnē viņa enerģiju, pasaule kļūtu labāka. Mani fascinē cilvēki, kuriem ir tāda jauda paveikt, jo man viss notiek galvā. Es daudzas skaistas idejas galvā esmu noracis. Man patīk šī destruktīvā romantika — izdomāt kaut ko nenormāli skaistu un nerealizēt.

Kas tev tajā patīk?

Neparedzamība. Viss ir loģiski — izdomāt kaut ko un no tā gūt labumu. Bet tu izdomā, tomēr labumu negūsti. Tas ir pārāk paredzami, ka gribēsi atgriezenisko saiti, atdevi. Nevajag!

Tu esi laimīgs cilvēks?

Lai kā dzīvē ir gājis, lai cik grūta ir vientulība, man būtu pašam sev jāiesit pļauka, ja es sūdzētos. Visiem ir problēmas, tikai jautājums, cik daudz katrs no mums ar tām ir cīnījies. Ir daudz čīkstētāju un valdības lamātāju, bet vienmēr vajag paskatīties uz sevi — ko tu esi darījis, lai tev būtu labāk?

Latvijā nav vienkārši izdzīvot un dzīvot, pie tā laika patēriņa, ko veltām darbam, atgriezeniskā saite ir smieklīga. Mums līdz attīstītām valstīm vēl ir pāris parseki, tā ir mērvienība gaismas gadu mērīšanai. Tas ir ļoti tālu. Piemēram, tas, kas mums ir kopējais kinofilmas budžets, attīstītā valstī ir kastinga (aktieru atlase) budžets. Tā ir neadekvāta proporcija. Mūsu valstī ražošana ir apgriezta, mēs esam kalpi un Amerikas piecdesmit pirmais štats. Es to nesaku ar lielu mīnuszīmi, jo vietējie darboņi ir pārāk spēcīgi un iesīkstējuši, lai viņus ar vietējiem resursiem pabīdītu, tur vajag iejaukšanos no malas. Mēs vienkārši piedalāmies divu lielo brāļu spēlēs.

Kādu jautājumu tev neviens nekad nav uzdevis?

(*Domā.*) Vai tu saproti, ka cilvēki tevi mīl?

Tu to saproti?

Man ik pa laikam ir prieks un laime to sajūst ļoti vienkāršos dzīves brīžos, piemēram, šodien, kad atbraucu šurp un šajā skaistajā dārzā no tavas tantes jutu pozitīvo un labestīgo attieksmi pret sevi. Tas mani vienmēr ir atbrūņojis. Mani neaizkustina piepucētas lietas un slavas vārdi. Vienkāršībā ir īstums. *u*

Una eKiosks.lv 67292633

Atceries abonēt!

una

The graphic features a red background with a white paper-like shape containing text and a smiley face. At the top is a red circular logo with a white crown-like symbol. Below it, the text 'Atceries abonēt!' is written in a black, cursive font. Underneath is a simple red smiley face. At the bottom of the white shape, the text 'eKiosks.lv' is followed by a telephone icon and the number '67292633'. A mouse cursor arrow points to the 'e' in 'eKiosks.lv'. Below the white shape, the word 'una' is written in a large, white, lowercase, sans-serif font.